Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0200

A kolumbiai helyzet a közelmúltbeli terrortámadás-hullámot követően

Az Európai Parlament 2025. szeptember 11-i állásfoglalása a közelmúltbeli terrortámadásokat követően Kolumbiában kialakult helyzetről (2025/2855(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Kolumbiáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel Kaja Kallasnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) az Európai Parlament 2025. június 17-i plenáris ülésén tett, a kolumbiai demokratikus folyamatokat és békét fenyegető veszélyről szóló észrevételeire, miután Miguel Uribe Turbay kolumbiai szenátort egy kampánygyűlésen hátulról lelőtték,

– tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat szóvivőjének a Miguel Uribe Turbay kolumbiai szenátor halálát követő, 2025. augusztus 11-i nyilatkozatára,

– tekintettel António Guterres ENSZ-főtitkár szóvivőjének 2025. augusztus 11-i nyilatkozatára,

– tekintettel az Andok Közösség országaival fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség elnökségének a közelmúltbeli kolumbiai politikai erőszakhullámról, többek között Miguel Uribe Turbay kolumbiai szenátor meggyilkolásáról szóló, 2025. augusztus 12-i nyilatkozatára,

– tekintettel az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottságának (IACHR) Kolumbiáról szóló nyilatkozataira, és különösen „Az IACHR elítéli Miguel Uribe Turbay meggyilkolását Kolumbiában, és felszólítja az államot, hogy garantálja a politikai vezetők biztonságát” címmel 2025. augusztus 15-én közzétett nyilatkozatra,

– tekintettel az Amerikai Államok Szervezete főtitkárságának 2025. augusztus 11-i nyilatkozatára Miguel Uribe Turbay kolumbiai szenátor haláláról,

– tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Kolumbiában évtizedek óta, és különösen most, a jelenlegi eszkaláció eredményeként a fegyveres és terrorista erőszak tartós és változó dinamikája figyelhető meg, miközben a biztonsági helyzet, a közrend és a humanitárius helyzet folyamatosan romlott mind a vidéki, mind a városi területeken, és egyre gyakrabban fordul elő kényszerű lakóhelyelhagyás, kijárási tilalom, gyermektoborzás és mészárlások;

B. mivel a 2016. évi békemegállapodás ellenére jelenleg riasztó mértékben eszkalálódik az erőszak és a terrorizmus, ami szorosan kapcsolódik olyan illegális fegyveres csoportokhoz, mint az ELN (Nemzeti Felszabadítási Hadsereg) és a FARC (Kolumbiai Forradalmi Fegyveres Erők) szakadár csoportjai, köztük a befolyásos *Segunda Marquetalia* frakció, az Iván Mordisco álnéven ismert személy által vezetett *Estado Mayor Central* frakció és a *Clan del Golfo* szervezett bűnözői csoport, amelyek folyamatosan bővítik ellenőrzésüket egész Kolumbiában; mivel ezek a csoportok kábítószer-kereskedelemből, zsarolásból, emberrablásból, illegális bányászatból és a határokon átnyúló csempészetből húznak hasznot, és ezt a bevételt a terrorizmus és a polgári lakosság elleni támadások finanszírozására használják fel, és egyre kifinomultabb módszereket, például robbanóanyaggal ellátott drónokat alkalmaznak; mivel katonai adatok szerint 2024-ben 108 dróntámadásra került sor Kolumbiában, míg idén eddig 118-ról számoltak be; mivel a drónokat robbanóanyagok ledobására, valamint a hadsereg csapatainak és a kábítószer-szállítási területeknek a megfigyelésére is használják;

C. mivel az év során számos terrortámadás érte a biztonsági erőket és a polgári lakosságot, többek között 2025 januárjában a Norte de Santander tartomány Catumbo régiójában az ELN-egységek és szakadár FARC-frakciók közötti összecsapások során történt mészárlások, amelyek során legalább 80 embert, köztük civileket öltek meg, és több ezer embert kényszerítettek lakóhelyük elhagyására; mivel 2025 augusztusában újabb támadások történtek, például Caliban, Kolumbia harmadik legnagyobb városában autóba rejtett pokolgép robbant, hat embert megölve és több mint hatvanat megsebesítve, és terrortámadás történt Antioquiában is, ahol az Iván Mordisco álnevet viselő személy által vezetett, a FARC-ból kivált *Estado Mayor Central* frakció lelőtt egy helikoptert, legalább 12 rendőr halálát okozva, akik éppen egy kokaültetvény felszámolását végezték;

D. mivel 2025. június 7-én Miguel Uribe Turbay, a *Centro Democrático* párt prominens ellenzéki szenátora és egyik elnökjelöltje egy bogotai kampánygyűlésen merénylet áldozatává vált; mivel az orvosi erőfeszítések ellenére 2025. augusztus 11-én belehalt sérüléseibe; mivel a támadást megelőző hónapokban Uribe és jogi csapata több mint 20 hivatalos kérelmet nyújtott be a Nemzeti Védelmi Egységhez

(UNP) személyi védelmének megerősítése iránt, tekintettel a neki címzett, hitelt érdemlő életveszélyes fenyegetésekre, és mivel az utolsó kérelmet mindössze két nappal a lelövése előtt nyújtották be; mivel az UNP többször is megtagadta személyi védelmének erősítését, és a támadás napján is csak három testőr védte őt; mivel a bűncselekmény kitervelői és az indítékok továbbra is ismeretlenek;

E. mivel 2025. szeptember 7-én a kolumbiai hadsereg bejelentette, hogy 72 katonát túszul ejtettek Cauca régióban, ahol gerillák és kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó csoportok vették át az ellenőrzést; mivel azóta már szabadon bocsátották őket;

F. mivel ezek az események az ország egészére kiterjedő összehangolt támadások sorába illeszkednek, ami mutatja, hogy az illegális fegyveres csoportok képesek közvetlenül veszélyeztetni a kolumbiai intézményeket és demokráciát, azzal az egyértelmű szándékkal, hogy a 2026-os választások előtt instabilitást teremtsenek;

G. mivel az ország elnöksége és más politikai szereplők megosztó és agresszív diskurzus révén erősítették a polarizáltságot; mivel az ilyen retorika fokozta a politikai megosztottságot, széles körű elutasításhoz vezetett és erőszakos politikai légkört eredményezett; mivel Uribe szenátor jogi csapata hivatalos büntetőjogi panaszt nyújtott be, mert megkérdőjelezték Uribe szenátor demokratikus elkötelezettségét és családi örökségét; mivel az elnök elutasította ezeket az állításokat;

H. mivel a drogkartellek és a nemzetközi bűnszervezetek, köztük a venezuelai *Cártel de los Soles* és más illegális csoportok azzal pártolják a terrorizmust, hogy fegyveres csoportokat támogatnak Kolumbián belül és kívül, valamint fegyvereket, finanszírozást és biztonságos menedékhelyeket biztosítanak határokon átnyúlóan, ezáltal súlyosbítva a regionális instabilitást, és aláásva Kolumbia szuverenitását és demokráciáját;

I. mivel az Egyesült Államok Pénzügyminisztériuma külön megjelölt, világméretű terrorista szervezetnek minősítette a Nicolás Maduro és a katonai rezsim más magas rangú tisztviselői, köztük Diosdado Cabello, Jorge Rodríguez, Delcy Rodríguez és Padrino López tábornok által vezetett *Cártel de los Soles* nevű állítólagos venezuelai bűnözői hálózatot annak a narkoterrorizmus elősegítésében betöltött szerepe miatt, mert az részt vesz többek között a FARC szakadár csoportjai által előállított kokain Egyesült Államokba és Európába csempészésében, anyagi támogatást nyújt nekik, és állami intézményeket használ fel katonai és igazságszolgáltatási tisztviselők korrumpálására;

J. mivel az ENSZ legfrissebb adatai szerint a kolumbiai kokaintermelés rekordszintet ért el, és ez tovagyűrűző hatást gyakorol Latin-Amerikában, az Egyesült Államokban és Európában is;

K. mivel Kolumbiában működő egyes fegyveres csoportokat, például az ELN-t már felvették a terrorista szervezetek uniós jegyzékébe; mivel, bár a FARC-ot a 2016. évi békemegállapodást követően törölték a listáról, a biztonsági környezet alakulása új erőszakos szereplők megjelenéséhez vezetett, amelyek az uniós jogban meghatározott kritériumok alapján egyértelműen terrorista szervezetnek minősülnek; mivel ilyen szervezetek például a FARC szakadár frakciói, különösen az *Estado Mayor Central*, amelyek szisztematikus támadásokat hajtanak végre a polgári lakosság és a biztonsági erők ellen, valamint az olyan transznacionális bűnszervezetek, mint a *Clan del Golfo* és a *Cártel de los Soles*, amelyek elősegítik a terrorista tevékenységeket, és határokon átnyúlóan oltalmat és menedéket biztosítanak;

L. mivel a „teljes béke” stratégiáját követően paradox módon erősödött ezen illegális csoportok tevékenysége, és a szervezett bűnözés egyre nagyobb területeket ellenőriz olyan térségekben, ahol történelmileg korlátozott az állami jelenlét; mivel a kolumbiai hatóságok az illegális szakadár csoportok elleni küzdelem érdekében igyekeztek javítani a biztonsági műveleteket;

M. mivel az illegális fegyveres csoportok, köztük gerillák, szakadárok és félkatonai csoportokból kivált frakciók folyamatosan megsértik a nemzetközi humanitárius jogot, és közvetlenül kapcsolódnak a széles körű kolumbiai erőszak és büntetlenség fokozódásához, amely többek között politikai pártokat, emberi jogi aktivistákat, újságírókat és közösségi vezetőket is érint; mivel a jelenlegi erőszakhullám a fegyveres konfliktus korábbi szakaszaiban tapasztaltaknál több embert érint, egyre szélesebb körben és egyre nagyobb területen;

N. mivel a kolumbiai ombudsmani hivatal (*Defensoría del Pueblo*) megerősítette, hogy 2025 első öt hónapjában országos szinten összesen 81 emberi jogi aktivistát és társadalmi vezetőt öltek meg; mivel a Global Witness és a Front Line Defenders is úgy nyilatkozott, hogy Kolumbia a világ legveszélyesebb országa az emberi jogi aktivisták számára, és hogy a 2024. január és 2025. szeptember között világszerte meggyilkolt 324 emberi jogi aktivista közül 157-et Kolumbiában öltek meg; mivel az elnökség a kolumbiai ombudsmani hivatal költségvetésének csökkentését kívánja javasolni, amely 1992-es létrehozása óta több mint 1500 emberi jogi aktivista és más személy meggyilkolását dokumentálta; mivel ez közvetlen hatással lesz az emberi jogok védelmére az országban, miközben az erőszak fokozódik, és kritikus választások közelednek;

O. mivel 2025 első felében 1,45 millió embert érintett az erőszak Kolumbiában – négyszer annyit, mint 2024 azonos időszakában –, és több mint 70 200 ember kényszerült elhagyni lakóhelyét, ami 30%-kal több, mint 2024 egészében; mivel jelentések szerint a gyermekek körében végzett toborzás is fokozódott, és gyalogsági aknák bevetésére is sor került;

P. mivel 2025-ben az Indepaz Observatory 52 mészárlást dokumentált összesen 172 áldozattal, és a kolumbiai ombudsmani hivatal legalább 11 helyszínen állapított meg kritikus humanitárius vészhelyzetet a fegyveres erőszak fokozódása miatt, amely a belső széttagoltságra és legalább 10 illegális fegyveres csoport terjeszkedésére vezethető vissza, amelyek jelenleg az ország területének több mint 73%-án (809 településen) vannak jelen; mivel egy, az egyik vezető országos lap, az *El Tiempo* által idézett katonai hírszerzési jelentés szerint 2025 első felében az illegális csoportok több mint 1000 taggal gyarapodtak, és tagjaik száma országos szinten elérte az összesen 22 000 főt; mivel ezek a csoportok jelenleg Kolumbia 32 megyéjéből 29-ben, 562 településen lehetnek jelen;

Q. mivel az EU és a Parlament határozottan támogatta a 2016-os kolumbiai békefolyamatot; mivel az EU megerősítette a kolumbiai békefolyamat melletti politikai és pénzügyi elkötelezettségét, és továbbra is nyomon követi annak végrehajtását; mivel a kolumbiai nép népszavazáson elutasította a javaslatot;

R. mivel egy erős és demokratikus Kolumbia létfontosságú a latin-amerikai regionális stabilitás és biztonság szempontjából;

1. a lehető leghatározottabban elítéli Miguel Uribe Turbay elnökjelöltségre pályázó kolumbiai szenátor meggyilkolását, és részvétét fejezi ki családjának és szeretteinek;

2. hangsúlyozza, hogy Uribe meggyilkolása nem elszigetelt tragédia, hanem illeszkedik a politikai megfélemlítés és erőszak jellemezte tágabb kolumbiai légkörbe; megismétli, hogy támogatja mindazokat a kolumbiaiakat, akik elutasítják az erőszakot, és korrupciótól és bűnös összejátszástól mentes jövőt követelnek;

3. elítéli és sajnálattal veszi tudomásul továbbá a közelmúltbeli terrortámadás-hullámot, valamint a politikai szereplők, közéleti személyiségek, emberi jogi aktivisták, újságírók, társadalmi vezetők és katonák meggyilkolását és az ellenük irányuló erőszak általános eszkalálódását, amelyek megrázták Kolumbiát és rendkívül káros hatást gyakoroltak az ország társadalmi kohéziójára és stabilitására;

4. részvétét fejezi ki a számos áldozat családjának, akik közül sokan a biztonsági erők tagjai voltak, valamint a kolumbiai népnek;

5. felhívja a hatóságokat, hogy a lehető legteljesebb mértékben vizsgálják ki ezeket a terrortámadásokat, többek között a Miguel Uribe Turbay elleni merényletet annak érdekében, hogy az elkövetőket bíróság elé lehessen állítani; kiemeli, hogy az elkövetők bíróság elé állítása érdekében a hatóságoknak nemcsak a cselekményeket végrehajtó személyeket kell megtalálniuk, hanem a mögöttük álló felbujtókat és segítőket is;

6. sürgeti a kolumbiai hatóságokat, hogy azonosítsák az erőszak aggasztó eszkalálódása és a terrortámadások okait és valamennyi tényezőjét, továbbra is foglalkozzanak a konfliktus mögöttes okaival, biztosítsák az emberi jogok teljes körű védelmét Kolumbiában, és a konfliktus rendezése céljából építsék ki a béke és a párbeszéd kultúráját;

7. súlyos aggodalommal veszi tudomásul a szervezett bűnözés terjedését és megszilárdulását, valamint a terrorista csoportok által válogatás nélkül elkövetett támadásokat Kolumbia Venezuelával határos régióiban; hangsúlyozza, hogy ezek a területek olyan transznacionális szervezetek által folytatott kábítószer-kereskedelem, fegyvercsempészet és pénzmosás útvonalaivá váltak, mint a *Cártel de los Soles*, és hogy az Egyesült Államok vádat emelt a venezuelai rezsim legmagasabb rangú tisztviselői ellen és szankcionálta őket dokumentált bűnrészességük miatt; hangsúlyozza, hogy ez a határokon átnyúló kapcsolat nemcsak a terrorizmust táplálja és a kolumbiai lázadó és szakadár csoportokat erősíti, hanem közvetlenül fenyegeti a regionális stabilitást, a demokratikus kormányzást és Kolumbia szuverenitását is; sürgeti a kolumbiai hatóságokat, hogy vizsgálják ki a kartellek finanszírozását és üldözzék a velük együttműködő kolumbiai szereplőket, különösen a bankokon, aranybányászaton és fedőcégeken áthaladó, kartellek által használt transznacionális pénzmozgások nyomon követése és megzavarása, a felügyelet korszerűsítése és a kábítószer-ellenes műveletek fokozása, valamint a regionális együttműködés és a közös hírszerzési mechanizmusok megerősítése révén;

8. üdvözli e tekintetben az uniós tagállamok konkrét közreműködését, mint amilyen például az olasz „Falcone-Borsellino” kezdeményezés, amelynek célja, hogy segítse a latin-amerikai és karibi országokat a transznacionális szervezett bűnözés elleni küzdelemben, technikai támogatást és segítséget, képzést és bevált gyakorlatokat biztosítva az igazságszolgáltatás és a biztonság területén;

9. úgy véli, hogy az elnökség és egyéb politikai szereplők által terjesztett lázító kijelentések hozzájárultak a megosztottság fokozódásához, a politikai erőszakhoz, a gyűlöletbeszédhez és az instabilitáshoz az országban; felhívja a kolumbiai hatóságokat, politikai vezetőket és általában a civil társadalmat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az erőszak eszkalálódásának megelőzése érdekében, fokozva a biztonsági intézkedéseket, és tartózkodva attól, hogy lázító nyilatkozatok révén súlyosbítsák az országban tapasztalható megosztottságot; emlékezteti a kolumbiai hatóságokat, hogy sürgősen meg kell védeni a politikai szereplőket, a közéleti személyiségeket, az emberi jogi aktivistákat, az újságírókat és a demokratikus jogaikat gyakorló valamennyi polgárt, és azonnali intézkedésekre szólít fel védelmük megerősítése érdekében;

10. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2025-ben dokumentáltan nőtt a jelöltek és vezetők elleni politikai erőszak, ami alááshatja a választási

garanciákat és a nyilvánosság kormányzati intézményekbe vetett bizalmát; felszólít az intézmények kommunikációjának átláthatóvá tételére, a választási hatóságok megfelelő erőforrásainak biztosítására, valamint szigorú biztonsági intézkedésekre annak érdekében, hogy a közelgő 2026. évi választásokra szabadon és biztonságosan kerüljön sor;

11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések esetén továbbra is fennáll a büntetlenség, és akadályokba ütközik az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés; hangsúlyozza, hogy a büntetlenség elleni küzdelem kulcsfontosságú a bűncselekmények és a terrortámadások megismétlődésének megelőzése, valamint a politikai jogok teljes körű gyakorlásának biztosítása szempontjából;

12. kéri, hogy erősítsék meg az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának jelenlétét Kolumbiában, és biztosítsák az ENSZ kolumbiai ellenőrző missziója megbízatásának folytatását;

13. felhívja a Tanácsot és az alelnököt/főképviselőt, hogy frissítsék a terrorista szervezetek uniós jegyzékét annak érdekében, hogy az tükrözze a jelenlegi helyzetet Kolumbiában és a tágabb régióban; sürgeti a Tanácsot, hogy a jegyzékben jelenleg szereplő szervezetek, például az ELN, és különösen a *Clan del Golfo* mellett foglalja bele a jegyzékbe a FARC szakadár frakcióit, nevezetesen a *Segunda Marquetalia*-t és az *Estado Mayor Central*-t, valamint a *Cártel de los Soles* szervezetet, amely támogatást, menedéket és logisztikát biztosít Kolumbia fegyveres terrorista csoportjai számára; hangsúlyozza, hogy e szereplők uniós jog szerinti terrorista szervezetként való elismerése elengedhetetlen a nemzetközi együttműködés megerősítéséhez, pénzügyi hálózataik szűkítéséhez, továbbá a kolumbiai intézmények és demokrácia támogatásának, valamint a polgári lakosság védelmének fokozásához;

14. elismeri a Kolumbiában a béke érdekében létrehozott európai vagyonkezelői alap pozitív hatását, és felhívja az alelnököt/főképviselőt, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg és fokozzák a kolumbiai békefolyamathoz nyújtott uniós politikai, pénzügyi és technikai támogatást, tükrözve ezt a következő többéves pénzügyi keretben, a folytatódó magas szintű politikai szerepvállalásban és a kolumbiai békefolyamatért felelős uniós különmegbízott folyamatban lévő munkájában;

15. aggodalmát fejezi ki a kolumbiai ombudsmani hivatal költségvetésének javasolt csökkentése miatt, és megismétli, hogy a finanszírozás kulcsfontosságú az emberi jogok védelme szempontjából; felhívja az EU-t, különösen az Európai Külügyi Szolgálatot és kolumbiai küldöttségét, hogy aktívan támogassák a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartását és a kormánynak a polgári lakosság védelmére vonatkozó kötelezettségét;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Kolumbia elnökének, kormányának és parlamentjének, az ENSZ-nek, valamint az Amerikai Államok Szervezetének.